

Ihmisen synty

**Amerikan alkuperäiskansojen luomiskertomukset valokuvauksen
keinoin**

LAB-ammattikorkeakoulu

Kuvataiteilija (AMK)

2022

Minna Heikkilä

Tiivistelmä

Tekijä(t) Minna Heikkilä	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK Sivumäärä 25	Valmistumisaika 2023
Työn nimi Ihmisen synty Amerikan alkuperäiskansojen luomiskertomuksista		
Tutkinto ja koulutusala Kuvataiteilija (AMK)		
Toimeksiantajaorganisaatio (jos opinnäytetyöllä on toimeksiantaja)		
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyö käsittelee Amerikan alkuperäiskansojen muinaisia mytologisia luomiskertomuksia, erityisesti miten uskottiin ensimmäisten ihmisten syntyneen tähän maailmaan ennen kristinuskon sekä valloittajien tuloa.</p> <p>Kirjallisessa osuudessa käsitellään jo kadonneiden sekä myös olemassa olevien heimojen uskomuksia sekä jumalia, jotka loivat ihmiset. Sisältöön valittiin neljä heimoa, joiden uskomuksiin ja kulttuureihin tutustuttiin ja vertailtiin niiden eroja sekä samankaltaisuuksia: Hopit, Lakotat, Inkat ja Mayat.</p> <p>Taiteellisen osuuden teokset toteutettiin valokuvan, bodypaintingin sekä halvan materiaalin rekvisiitan keinoin, jotta tarinat tulevat esiin teatraalisesti. Valokuvat kuvattiin studiossa käyttäen voimakkaita värejä mustaa taustaa vasten.</p>		
Asiasanat mytologia, luomiskertomus, studiovalokuvaus, rekvisiittojen toteutus, alkuperäiskansat, Amerikka		

Abstract

Author(s) Minna Heikkilä	Type of Publication Thesis, UAS	Published 2023
	Number of Pages 25	
Title of Publication The birth of human American indigenous creation stories of ancient mythology		
Degree, Field of Study Visual artist (UAS)		
Organisation of the client (if the thesis work is commissioned by another party)		
Abstract <p>The thesis deals with the ancient mythological creation stories of the Native America, especially how it was believed that the first people were born in this world before the arrival of Christianity and conquerors.</p> <p>I deal with the beliefs of the already lost and existing tribes and the gods who created us humans. I chose four tribes from around America whose beliefs and cultures I have become familiar with, and I compare their differences and similarities; Hopi, Lakota, Inka and Maya.</p> <p>The works have been realized using photography, bodypainting and cheap material props, so that the stories come out theatrically. The photos were taken in a studio using strong colors against a black background.</p>		
Keywords mythology, creation of world, studio photography, props creation, Native America		

Sisällys

1	Johdanto.....	1
2	Ihmisen synty taiteessa.....	2
2.1	Taide-elämä.....	2
2.1.1	Aiheen valinta.....	3
2.1.2	Amerikka	3
2.2	Neljä erilaista ihmisten syntytarinaa	4
2.2.1	Lakotat.....	4
2.2.2	Hopit.....	5
2.2.3	Inkat	5
2.2.4	Mayat	6
2.3	Aihetta käsittelevät muut taiteilijat	6
2.3.1	Ikce Wicasa	6
2.3.2	Susan Seddon Boulet	7
2.3.3	Juan Bravo Vizcarra	8
2.3.4	Paula Nicho Cumez	9
3	Produktion tekotapa.....	10
3.1	Teosten tekninen osuus.....	10
3.1.1	Bodypaintingin yhteys aiheeseen.....	10
3.1.2	Oma kokemukseni bodypaintingista	11
3.2	Lavasteet ja kuvaukset	12
3.2.1	Hämähäkinainen.....	13
3.2.2	Viracocha	15
3.2.3	Iktomi ja Tokahe	17
3.2.4	Xmucane	20
3.3	Tulostaminen ja pohjustaminen	21
3.3.1	Ongelmia tulostuksessa ja pohjustuksessa.....	21
3.3.2	Ripustuspäivien koitokset	22
4	Yhteenveto ja pohdinta	23
	Lähteet	25

1 Johdanto

Mistä tulemme ja kuka meidät on luonut?

Näihin kysymyksiin on ihminen aina pyrkinyt löytämään vastauksen siitä saakka, kun olemme maan päällä olleet. Maailmassa on ehtinyt syntyä jo monenlaisia luomiskertomuksia, ja niissä on paljon samankaltaisuuksia, vaikka maat ovat kaukana toisistaan. Esimerkiksi Suomen ja Kiinan muinaisuskonnossa on uskottu maailman syntyneen alkumunasta, kun taas Afrikassa ja Japanissa ajateltiin maailman syntyneen jumalten yhdyntästä.

Olen ollut aina kiinnostunut maailmanhistorian eri vaiheista ja tutustunut niistä kertoviin kirjoihin ja ohjelmiin. Erityisesti minua kiinnostaa Suomen ja Euroopan historia. Ennen opinnäytetyötäni olen lukenut kirjoja Suomen muinaisuskon eri jumalista, satuolennoista sekä uskomuksista. Olen käsitellyt niitä taiteessani valokuvauksen, maalauksen, taidegrafiikan ja kuvanveiston keinoin. Nyt ajattelin laajentaa tietämystäni laajemmalle ja tutkia Amerikan alkuperäiskansojen mytologioita.

Keskityn tässä opinnäytetyössäni Amerikan alkuperäiskansojen mytologioihin, koska mielestäni on kiinnostavaa, kuinka ne ovat kehittyneet keskenään eristyksissään muiden mantereiden kulttuureista saamatta niistä vaikutteita. Olen valinnut neljä heimoa, jotka ovat eläneet eri puolilla Amerikan mannerta: Lakotat, Hopit, Inkat sekä Mayat. Vertailen näiden heimojen tarinoita ja tutkin niiden erilaisuuksia ja samankaltaisuuksia, esimerkiksi miten Etelä-Amerikan ja Pohjois-Amerikan tarinat eroavat toisistaan ja onko niissä samankaltaisia piirteitä.

Opinnäytetyön teokset on toteutettu yhdistämällä studiovalokuvaus, bodypainting sekä halvan materiaalin rekvisiitta. Jokaisessa valokuvassa esiintyy malli, jonka ihoon on maalattu heimon tarinaan tai kulttuuriin viittaavia elementtejä. Rekvisiitat tuovat myös tarinaa teatraalisesti paremmin esille, ja jokaisessa kuvassa esiintyy saviukko, joka yhdistää näin heimot yhteen. Kuvissa on voimakkaat värit vasten mustaa taustaa korostaen hahmojen jumallisuutta ja tuoden teoksiin teatraalisuutta.

2 Ihmisen synty taiteessa

2.1 Taide-elämä

Michelangelon fresko Aatamin synty on maailman tunnetuin taideteos. Se kuvastaa juuri kristinuskon näkemystä ensimmäisen ihmisen synnystä. Jo ennen kristinuskon saapumista maahan, oli ihmisen syntyä käsitelty eri tavoin taiteessa ympäri maailmaa. (Tikanojan taidekoti 2021.)

Suomen tunnetuin ensimmäisen ihmisen synnyttäjä on Kalevalan Ilmatar, jonka sisältä syntyi aikuinen mies nimeltään Väinämöinen. Kalevala on tosin Elias Lönnrotin kirjoittama eepos, jossa on kerätty yhteen Venäjän Karjalan kansallisrunoja esi-isiltämme. Varmaa tietoa ei ole, miten muinaiset suomalaiset ovat ajatelleet ensimmäisten ihmisten syntyneen, mutta sitä on yritetty selvittää laulujen ja kirjoitusten perusteella. (Siikala 2008.) Suomessa useat taitelijat ovat vuosien aikana kuvanneet Väinämöisen seikkailuja, tunnetuin heistä on Akseli Gallen-Kallela. Väinämöisen synnystä löytyy vain Eero Heikkisen kuvittama teos (Kuva 1). (Rintala 2006.)

Kuva 1: Eero Heikkinen, Väinämöisen synty (Rintala 2008)

Ihmisen synty on ollut suosittu aihe niin menneessä kuin nykyisessäkin taiteessa. Sen suosio jatkuu varmasti myös tulevaisuudessa. Taiteen avulla pystytään käsittelemään suuria asioita sekä kysymyksiä, kuten olemassaoloamme sekä kuolevaisuuttamme.

2.1.1 Aiheen valinta

Kuolemanpelko ja se, mitä kuoleman jälkeen tapahtuu, on eniten valvottanut minua öisin. Mielessäni luon kauhistuttavia ajatuksia sekä omastani sekä läheisten kuolemasta. Voimakkain pelon ja surun tuntein valmistaudun johonkin, jota ei vielä ole tapahtunut. Pohdin, mitä tapahtuu sitten kun kuolemme? Ajatus, ettei tapahdu mitään ja vastassa on vain ikuisen tyhjiö ahdistaa.

Siksi monia eri uskontoja on keksitty tuomaan lohtua sekä merkitystä elämälle. Sen vuoksi olen tutustunut moniin eri uskomuksiin ja tarinoihin, jotta ne toisivat myös minulle lohtua, vaikka en itse niihin uskoisikaan. Näiden pohdintojen kautta tuntuu luontevalta käsitellä eri uskontojen uskomuksia kuoleman jälkeisestä elämästä tai paikoista, kuten viikinkien Valhallasta, Mayojojen Xibalbasta tai hindujen jälleensyntyemisestä. Haluan kuitenkin keskittyä alkujuuriin, ensimmäisiin ihmisiin.

Olen käsitellyt vanhoja satuja sekä Suomen muinaisuskon tarinoita ja niiden hahmoja taiteessani ennenkin, koska ehkä jollain tasolla kadehdin ihmisten maailmankatsomusta ennen nykytieteitä. Ihmiselle on aina ollut tärkeää selittää kaikki tuntematon, jotta elämällä olisi merkitys.

Ensimmäinen ideani syntyi keskustelusta oman isäni kanssa. Pohdimme kristinuskon voimaa nykyajassa sekä sitä, kuinka evoluutioteoriasta ja nykytutkimuksesta huolimatta moni uskoo Raamatun luomiskertomukseen. Aloimme pohtia vielä vanhempia uskontoja ja niiden luomiskertomuksia sekä tutustuimme niihin tarkemmin. Eri kulttuurien luomiskertomukset herättivät kiinnostukseni tutustua aiheeseen entistä syvemmin ja syvemmin ja tarinat loivat mielessäni inspiroivia kuvia.

2.1.2 Amerikka

Ranskalainen Albert Barille teki 1991 animaatiisarjan, jossa opetettiin lapsille Amerikan historiaa alkaen ensimmäisistä intiaanikulttuureista, päättyen ne tuhonneisiin eurooppalaisiin valloittajiin, jotka tuhosivat heidän kulttuurinsa ja anastivat heidän maansa sekä kotinsa. Tämä sarja tuli katsottua monta kertaa lapsena, mutta kun katsoin sen uudestaan varttuneempana, löysin kiinnostuksen ja inspiraation omalle taiteelleni ensimmäisten amerikkalaisten kulttuurista, uskomuksista sekä heidän elämäntavoistaan.

Haluan tuoda vanhojen Amerikan alkuperäiskansojen tarinat esille myös muille, koska minussa ne nostattavat innostuksen sekä pelonsekaisia tunteita, jotka haluan päästää ulos.

Haluan myös selvittää herättävätkö nämä tarinat muissa samankaltaisia tunteita kuin minussa, ja jos herättävät, niin millaisia.

Amerikan historia eroaa muista, koska se on kehittynyt kaikessa hiljaisuudessa omaksi kulttuurikseen ilman muiden maanosien vaikutteita 1500-luvulle asti. Amerikan alkuperäiskansat ovat ottaneet vaikutteita vain toisistaan, minkä vuoksi esimerkiksi niiden taide, uskomuksensa sekä arkkitehtuuri ovat uniikkeja.

2.2 Neljä erilaista ihmisten syntytarinaa

Valitsin näiden intiaaniheimojen kertomukset, koska halusin vertailla luomiskertomuksia toisiinsa ympäri Amerikkaa ja etsiä niistä samankaltaisuuksia sekä eroavaisuuksia. Näissä neljässä tarinassa maapallon maa on isossa roolissa ihmisen synnyssä, oli se sitten muovailuväline, kasvuympäristö tai sen sisältä kaivauduttiin.

Ensimmäiset amerikkalaiset saapuivat Aasian mantereelta Alaskaan noin 20 000 vuotta sitten ja levittyivät siitä Tyynenmeren rannikkoa pitkin. Vaikka he myöhemmin kehittivät omiksi heimoikseen sekä kulttuureikseen, he olivat silti aloittaneet olemalla yhtä suurta heimoa saavuttuaan ensimmäisen kerran Amerikkaan. (Niemi 2018.)

2.2.1 Lakotat

Lakotat ovat Pohjois-Amerikan Minnesotassa ja Iowaassa ennen elänyt siouxien läntiseen haaraan kuuluva heimo. Yksi tunnetuimmista intiaanien ja valloittajien välisistä taisteluista käytiin juuri lakotojen ja yhdysvaltalaisien kanssa, joka tunnetaan nimellä Little Bighornin taistelu. Tämä taistelu on toiminut inspiraationa moniin villin lännen elokuviin. (Andersson 2009, 21–22.)

Anderssonin (2009) mukaan tunnetuimpia lakotoja ovat päällikkö Istuva Härkä sekä Hullu Hevonen. Istuvalla Härällä oli myös taiteellinen puoli. Hän piirsi itsestään muotokuvia, erityisesti ollessaan sotavankeudessa, jolloin hän piirsi 22 teosta.

Lakotojen muinaisten uskomusten mukaan ihmiset ja biisonit elivät maan alla kaaoksessa, kunnes Iktómi (tirkistelijä, kujeilija) huijasi ihmiset pois maan alta luvaten heille paremmat oltavat maan päällä. Pian he huomasivatkin joutuneensa huijatuiksi, joten he kilpailivat biisonien kanssa saadakseen ne suostumaan ravinnokseen. (Andersson 2009, 21–22)

2.2.2 Hopit

Hopi-intiaanit edustavat ikivanhaa kulttuuria ja ne elivät Arizonan alueella, Pohjois-Amerikassa. He olivat lahjakkaita käsityöläisiä ja heitä on sanottu värjäyksen sekä kirjonnin asiantuntijoiksi. (Partnership with Native Americans 2022)

He uskovat, että heidän ensimmäinen Jumalansa Taiowa loi Sotuknangin, jota hän kutsui veljenpojaksi ja joka antoi hänelle tehtäväksi luoda maan, meret ja tuulen. Tämän tehtyään Sotuknang loi Hämähäkkinaisen, joka sai voiman luoda elämää. Hämähäkkinaisen yhdisti sylkensä neljän eri värisen maan kanssa; mustan, valkoisen, ruskean sekä keltaisen. Hän lauloi luomislaulun ja näistä neljästä tulivat maailman ensimmäiset miehet. (Railsback 2000.)

Hämähäkkinaista on kuvattu monella tapaa taiteessa, kuten maalauksin, veistöksin, piirustuksin, jopa myös valokuvin.

2.2.3 Inkat

Inkat elivät Etelä-Amerikassa, Perussa ja nykyiset ketšuat pohjautuvat heidän tuhoutuineista esi-isistään, kun Francisco Pizarro valloitti verisesti heidän valtakuntansa vuonna 1533. Inkat elivät korkeilla ylängöillä, jonka vuoksi heille kehittyi tyypilliset fyysiset ominaisuudet, kuten keuhkojensa tilavuus, verimäärä ja hemoglobiini on muita ihmisiä huomattavasti suurempi. (Innes 1969, 246–262.)

Innes kertoo kirjassaan, että Viracocha (meren vaahto) oli heidän ylin jumalansa. Hän loi maan, taivaan, auringon, kuun sekä kaikki elävät olennot. Hän muovaili ensimmäisen naisen ja miehen käyttämällä mutaa ja antoi heille lahjoja, kuten vaatteet, kielen, maatalouden sekä taiteen. Viracocha jätti luomuksensa ja käveli pois yli merten, mutta lupasi palata vielä jonain päivänä rakkaiden luomuksiensa luokse.

Viracochasta on tehty paljon digitaalisia piirustuksia sekä patsaita. Eräs varhaisimmista Viracochaa kuvaavista teoksista on Gateway of the Sun nimisessä portissa Tiwanakussa. Portti on veistetty yhdestä ainoasta kivistä. (Trank 2020.)

2.2.4 Mayat

Mayat ovat Väli-Amerikkaan (Guatemala, Belize, Honduras, El Salvador) laajalti levittäytynyt alkuperäiskansa ja yksi vanhimmista. Heidän pyramiditemppelinsä ovat maankuuluja.

He uskoivat jumalten luoneen ensimmäiset ihmiset savesta, mutta niiden puheesta ei saanut mitään tolkkua. Seuraavaksi yritettiin luoda ihmisiä veistämällä puusta, mutta heistä tuli sieluttomia eivätkä tunnistaneet jumaliaan, joten nekin tuhottiin. Osa kuitenkin säilyi hengissä, mutta muuttuivat apinoiksi. (Laughton 2006, 13–98.)

Laughtonin mukaan jumalatar Xmucane lopulta jauhoi yhdeksän maissintähkää, lisäsi niihin vettä ja muotoili ensimmäiset neljä ihmistä onnistuneesti. Maissi oli mayojen tärkein ravinnonlähde.

2.3 Aihetta käsittelevät muut taiteilijat

Amerikan alkuperäiskansojen historiaa, uskomuksia sekä kulttuuria on käsitelty usein taiteessa ja varsinkin sitä, kuinka eurooppalaiset valloittivat heidän maansa, tuhosivat monia kansoja, anastivat heidän pyhät esineensä sekä työnsivät heidät pois kodeistaan erämaille. On tehty myös tutkivaa taidetta, joka käsittelee alkuperäiskansojen jumalia, uskomuksia ja juuria.

Tätä aihetta käsittelee enimmäkseen sen kulttuurin omaavat taiteilijat eri tekniikoin, mutta moni muukin taiteilija on tutustunut näihin heimoihin ja heidän kulttuuriinsa sekä uskomuksiinsa.

Lauren Raine esimerkiksi on yhdysvaltalainen taiteilija, jolla on edelleen jatkuva taideprojekti nimeltään Spider Woman's Hands. Siinä hän pohtii taiteen eri keinoin Hämähäkinaisen roolia eri heimojen tarinoissa sekä nykyajassa. (Raine 2015.)

2.3.1 Ikce Wicasa

Ikce Wicasa (Laurent Brun-Lafferrere) on ranskalainen taiteilija, joka on lähes kolmekymmentä vuotta seurannut siouxintiaanien shamaanipolkua, joihin esimerkiksi Lakotat kuuluivat. Hän on käynyt tutustumassa aiheeseen sioux heimon shamaanien kanssa. Hän on käynyt myös erilaisissa seminaareissa sekä konferensseissa ja matkusti useita vuosia intiaanireservaateissa, kuten Pine Ridgessä, Rosebud- ja Cheyenne-joen suojelualueilla Yhdysvalloissa. Tällöin hän tapasi myös tämänhetkisen siouxpyhien alkuperäisen piipun haltijan, Arnold Looking Horses. (Wicasa 2022.)

Lisäksi Wicasa kertoo järjestävänsä Ranskassa aurinkotanssi rituaaleja, joka on Pohjois-Amerikan tasankointiaanien pyhä tapahtuma.

Wicasan teokset ovat enimmäkseen akryylimaalauksia kankaalle ja ne käsittelevät siouxien jumalia, rituaaleja sekä uskomuksia (Kuva 2). Hän on myös maalannut nahkaan sekä myös erilaisiin esineisiin. (Wicasa 2022.)

Kuva 2: Icke Wicasa, Iktomi, Akryyli kankaalle, 2017 (Wicasa 2022)

2.3.2 Susan Seddon Boulet

Susan Seddon Boulet (1941–1997) oli tunnettu San Franciscon lahden taiteilija. Hän rakasti pienenä kuunnella talonhoitajien kertomia vanhoja kansantaruja, jolloin fantasiasta ja saduista tuli hänen inspiraationsa taiteeseen. (Turningpoint gallery 2022.)

Turningpoint gallery kertoo keskiaikaisten hahmojen ja fantasiahahmojen esittäminen saateenkaaren väreissä vallitsi silloin Bouletin teoksissaan, mutta kokemuksen myötä hänen teoksensa muuttuivat monimutkaisemmaksi kerrostukseksi antropomorfisiin eläimiin, shamaaneihin sekä jumalattariin. Hänen tekniikkansa pohjautuu pääasiassa öljypastelliväreihin, musteeseen sekä lyijykynään.

Hänen tyylilleen ominaista on persoonallinen tapa kerrostaa värejä, joista nousi esiin unenomaisia muotoja. Hän sai teoksiin inspiraationsa muun muassa mytologioista (Kuva 3), runoudesta, jungilaisesta psykologiasta, maailmanlaajuisista henkisistä perinteistä sekä syvästä rakkaudesta eläimiä ja luontoa kohtaan. (Turningpoint gallery 2022.)

Kuva 3: Susan Seddon Boulet, Spider Woman kirjasta Goddesses, 1994 (Turningpoint gallery 2022)

2.3.3 Juan Bravo Vizcarra

Juan Bravo Vizcarra (1922–2016) oli perulainen taiteilija, joka teki 1992 Etelä-Amerikan suurimman muraaliteoksen Inkakulttuurin historiasta Cuscoon. ”Great Mural of Cusco” (Kuva 4) käsittelee Perun historiallisen pääkaupungin kehitystä inkaimperiumista tasavallan aikana, julman ja verisen Espanjan hyökkäyksen sekä sortavan ja epäinhimillisen siirtomaajan läpi. (Inkayni Peru Tours.)

Inkayni Peru Tours kertoo, että Juan Bravo oli tällöin 75-vuotias ja muraalin maalaamiseen kului 9 kuukautta. Se on 6 metriä korkea ja 50 metriä leveä ja se on jaettu viiteen eri Inkoille merkittävään historian tärkeeseen osaan.

Vizcarran muraali on tällä hetkellä Cuscon yksi tärkeimmistä didaktisista osista. Muraalissa käsitellään Cuscon historiaa 300 vuoden ajalta. (Inkayni Peru Tours.)

Kuva 4: Great Mural of Cusco, Juan Bravo Vizcarra, 1992 (Machu Picchu Travel)

2.3.4 Paula Nicho Cumez

Cumez on vuonna 1955 syntynyt guatemalalainen taiteilija, joka on kansainvälisesti tunnettu. Hän aloitti kutojana, mutta tuli myöhemmin osaksi naismaalarikollektiivia ja tapasi surrealistisen perinteen taiteilijoita. (The Helen Moran collection.)

The Helen Moran Collection kertoo Cumezin hakevan inspiraatiota unelmistaan ja maalaa teemoja, jotka edustavat naisen ja mayan näkökulmaa. Hänen maalauksissaan on elementtejä, jotka symboloivat mayakulttuurin sekä kosmeettisuuden tärkeitä osia (Kuva 5).

Hän maalaa öljyväreillä kankaalle ja käyttää maalauksissaan vahvoja värejä sekä viivoja. Hän kuvaa itse maalaustapaansa surrealistiseksi ja hänen teoksistaan löytyy paljon mayojen kuuluisia jumalia sekä jumalattaria. (The Helen Moran collection.)

Kuva 5: Paula Nicho Cumez, Process and Vision of the Peace Accords, 2007, öljy kankaalle (Latin American cultural center)

3 Produktion tekotapa

3.1 Teosten tekninen osuus

Opinnäytetyöni visuaalinen osuus koostuu valokuvista, joihin yhdistettiin bodypaintingia sekä sekatekniikalla toteutettuja rekvisiittoja. Kuvasin studiossa ja valitsin joka hahmolle mallin, joka sopii parhaiten tarinan jumalhahmoksi.

Halusin kuvata hahmot ilman havaittavaa sukupuolta ja mallien kasvot peitettynä, jotta ne jäävät mystisemmiksi. Mallit toivat kehon liikkeiden, bodypaintingin sekä rekvisiittojen avulla tarinan eri vaiheita läpi. Tausta jokaisessa valokuvassa on musta.

Halusin toteuttaa valokuvat niin, että niitä voi käyttää tarvittaessa joko kuvasarjana tai vain yksittäisenä kuvana näyttelyssä. Valokuvat tulostettiin kiiltävälle paperille ja pohjustettiin dilite-levylle.

3.1.1 Bodypaintingin yhteys aiheeseen

Bodypainting eli vartalomaalaus on tuore taidemuoto, johon yhdistyy yleensä kehon maalaus, meikkaus/maskeeraus sekä koristeet. Tätä taiteenmuotoa on kuitenkin käytetty jo monia tuhansia vuosia sitten, kun alkuperäiskansojen heimot maalasivat itsensä jumaliensa palvontarituaaleja varten. Bodypaintingilla tuotiin esiin myös oma asemansa heimossa tai oma sisäinen olemus. (Applause Entertainment 2022.)

Myös Amerikan alkuperäiskansat käyttivät vartalomaalausta eri tarkoituksiin. He saivat siitä voimaa, niin henkisesti kuin fyysisesti. Vartalomaalausta käytettiin myös pyhiin rituaaleihin, kuten rukouksiin, kunnianosoituksiin kuolleille sekä herättämään pelkoa vastustajien silmin sodissa. (Notes from the Frontier 2019.)

Siihen aikaan maalit luotiin käyttämällä eläin-, kasvi- tai mineraalipohjaisista lähteistä ja jokaisella värillä oli oma merkityksensä. Nykyään nämä kasvo- tai sotamaalaukset ovat nykytaidetta alkuperäiskansojen keskuudessa. (Notes from the Frontier 2019.)

3.1.2 Oma kokemukseni bodypaintingista

Olen omaoppisesti opetellut bodypaintingin maalaamista säännöllisesti noin viisi vuotta. Ihan ensimmäinen tekemäni työ, on selkään sekä poskeen maalattu ”Herkkutaivas” niminen teos vuonna 2013.

Olen tähän mennessä pitänyt kaksi näyttelyä, joissa yhdistän valokuvaukseen bodypaintingin sekä rekvisiitat: galleria Nosteessa ”Viittoen” (Kuva 6) sekä yhteisnäyttely Jasmin Lierin kanssa ”Unohdetut Suomen mytologian naiset” (Kuva 7).

Tähän mennessä olen käyttänyt bodypainting malleinani vain itselleni jo entuudestaan tuttuja henkilöitä, koska siinä tullaan kirjaimellisesti iholle ja se on monille hieman ahdistavakin kokemus, varsinkin ensikertalaiselle. Se on myös maalaajallekin jännittävä tilanne, koska ihmiset käyttäytyvät eri tavoin tällaisissa tilanteissa. Jotkut pystyvät olemaan luontevasti paikallaan alasti vieraan ihmisen edessä, kun taas toisille tulee siitä erittäin kiusaantunut olo ja joidenkin ruumiin osien maalaaminen voi tuntua ahdistavalta, kutittavalta tai kiusalliselta.

Uusien mallien edessä taiteilijan tulee ollakin tyyni eikä tule kommentoida kenenkään ruuminosia, varsinkaan negatiivisesti.

Kuva 6: Galleria Nosteen näyttelystä Viittoen, Mäyrä

Kuva 7: Näyttelystä Unohdetut Suomen mytologian naiset, Hongotar

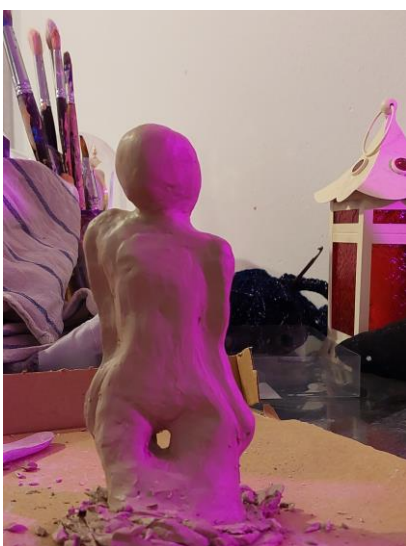
3.2 Lavasteet ja kuvaukset

Jokaisen hahmon lavasteet ja bodypainting on mietitty hahmoon tai tarinaan sopivaksi. Mallien kasvot on peitetty, jotta hahmo ei ole tunnistettava ja jättää tähän jumalhahmon mystisemmän vaikutelman.

Jokaisesta valokuvasta löytyy myös yksi neljästä saviukosta, jolla haluan viitata alkuperäiskansojen yhdistävyyteen. Vaikka nämä heimot ovatkin eri puolilta Amerikkaa, he ovat kaikki tulleet aluksi samasta suunnasta yhdessä ja vasta sen jälkeen hajaantuivat omiksi heimoikseen sekä kulttuureikseen.

3.2.1 Hämähäkinainen

Hämähäkinaisen valokuvaa varten rakensin kuparilangasta seittiä muistuttavan suuren kehikon, jonka ympärille on sidottu sekä sulatettu jätensäkkiä (Kuva 9). Muovi sulatettiin kuumailepuhaltimen avulla, ja se kiinnitettiin mallin selkään ilman naarmuttamisen mahdollisuutta. Seitti kuvastaa hahmon hämähäkkimäisyyttä yksinkertaisella tavalla. Mallin kasvot peitettiin osittain harmaalla hunnulla tuomaan esille vanhuutta, jolla tavalla hämähäkinaista on tarinoissa kuvailtu. Ihmisten luomisen vaihetta kuvasin neljällä eri värisellä ihmismäistä hahmoa muistuttavalla savipatsaalla, jotka ovat kooltaan noin 10–15 cm korkuisia (Kuva 8). Pienen koon halusin kuvaavan Hämähäkinaisen Jumalaisuutta ja korkeaa asemaa olemassaolollemme.

Kuva 8 ja 9: Keskeneräinen patsas ja valmisseitti koekuvauksissa

Mallin maalasin käyttäen harmaan eri sävyjä, niin että värit sulautuivat tasaisesti yhteen korostaen jälleen hämähäkkinaisen vanhuutta. Malli katsoo tekemiään luomuksia pidellen samalla käsissään vedellä kostutettua siimaa, joka kuvastaa hänen elämänsä antavaa sylkeään. Pöydälle ripottelin savipatsaiden alle hiekkaa muistuttavia muruja. Todellisuudessa murut ovat ruskistettua jauhoa, koska keskellä talvea on vaikea löytää mistään hiekkaa (Kuva 10).

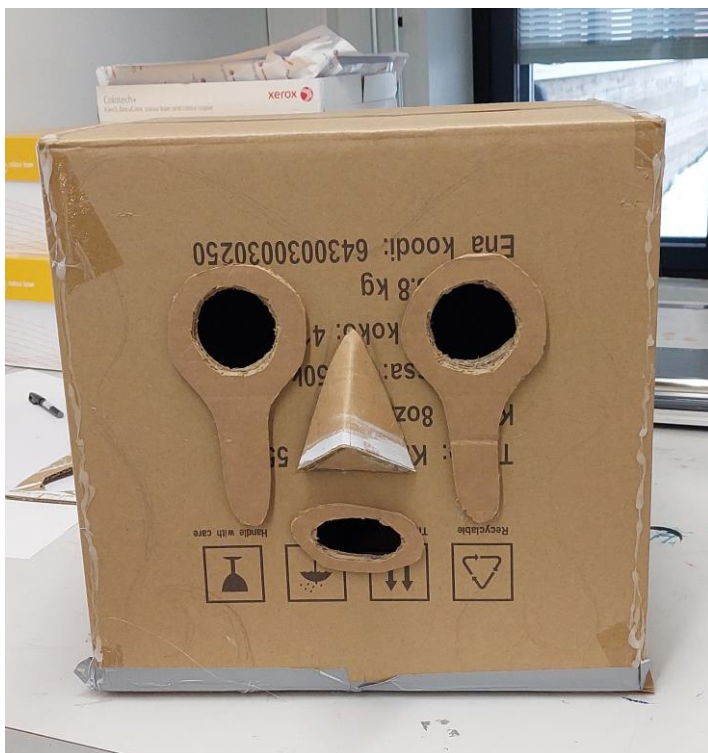
Kuva 10: Minna Heikkilä, Hämähäkkinaisen, 2023, mustesuihkuvedos dilite-levylle,

100 cm x 67 cm

3.2.2 Viracocha

Viracochaa varten loin naamion käyttämällä pahvilaatikon muotoa apuna (Kuva 11). Usein veistoksissa Viracochan pää on neliskanttisen muotoinen, joten ajattelin laatikon tuovan samaa muotoa esille.

Inkat oli tunnettuja kullan määrästä, ja he muotoilivat siitä paljon pyhiä veistoksia sekä käyttivät myös sitä arkkitehtuurissaan. Taiteessa Viracochaa on kuvattu enimmäkseen kultaisena jumalana. Tämän vuoksi maalasin laatikon, sideharsot, kaulurin sekä paperisulat kultaisella akryyli spraymaalilla. Pahvilaatikkopää imi sisäänsä maalin nesteeseen, jonka vuoksi sen maalaaminen vei paljon spraymaalia ja aikaa. Näin jälkeempäin ajateltuna olisi pitänyt maalaata laatikko ensin jollain muulla värillä ennen kultamaalia, esimerkiksi punaisella tai keltaisella. Kullan väri olisi näin korostunut paremmin päähineessä.

Kuva 11: Viracochan pää, keskeneräinen

Inkat käyttivät myös paljon turkoosikiveä taiteessaan, erityisesti pyhissä esineissä. Tämän vuoksi maalasin osan päähineen sulista sekä puiset napit turkoosilla akryylimaalilla. Se toi myös näyttävän kontrastin muuten kultan eri sävyin maalattuun jumalhahmoon. Halusin tähän teokseen tuoda myös auringon ja kuun, koska Viracocha oli luonut ne ennen ihmistä. Tämän vuoksi maalasin mallin toiseen kämmen selkään kuun ja toiseen auringon. Maliin piti keskittyä pitämään kämmenselät koko ajan näytillä kuvissa.

Monista eri vaihtoehtoista, päädyin käyttämään teossarjassani valokuvaa, jossa malli tanssahtelee keltainen saviukko kädessään. Mielestäni se kuvasti jumalan tuntemaa riemua, kun hän onnistui luomaan savesta ensimmäisen ihmisen. Viracocha rakasti luomiaan ihmisiä ja antoi heille lahjoja sekä oppeja, miten selviytyä maan päällä. (Kuva 12)

Kuva 12: Minna Heikkilä, Viracocha, 2023, mustesuihkuvedos dilite-levylle, 70 cm x 43 cm

3.2.3 Iktomi ja Tokahe

Iktomin nimi kääntyy suomeksi kujellija ja häntä on kuvailtu pitkäksi mieheksi, jonka keho on maalattu punaisella, valkoisella ja keltaisella maalilla ja hänellä oli mustat pitkät hiukset. Häntä kuvataan myös usein taiteessa hämähäkiksi tai hämähäkimäiseksi olennoiksi. Tämän vuoksi maalasin mallin kädet näitä värejä käyttäen ja mustat pitkät hiukset korvasin mustalla pipolla ja vaatteilla tuoden Iktomille ominaista mysteerisyyttä. Hämähäkit ovat taas mallin kädessä, joita hän ojentaa katsojalle ja näin houkuttelee katsojaa tulemaan luokseen (Kuva 13).

Kuva 13: Minna Heikkilä, Iktomi, 2023, mustesuihkuvedos dilite-levylle,

70 cm x 41 cm

Tokahe nimi tarkoittaa ensimmäistä ja hän oli maan alla asuvien ihmisten johtaja. Tätä kansaa kutsuttiin biisonikansaksi, koska kansa eli epäsovussa yhdessä biisonien kanssa. Kun Iktomi huijasi Tokahen kansoineen maan päälle, myös biisonit nousivat maan päälle. Biisonikansaa tuoden esille tein tekoturkiksesta sekä vaahdotuovista biisonin päälakea muistuttavan turkispäähineen. Lisäksi maalasin mallin selkään biisonin kuvia luolamaalausten tyyliä käyttäen. Mallin vieressä on punainen saviukko, joka kuvastaa Tokahen kansaa, joka seurasi häntä perässä maan päälle (Kuva 14).

Kuva 14: Minna Heikkilä, Tokahe, 2023, mustesuihkuvedos dilite-levylle, 50 cm x 38 cm

Ongelmalliseksi kuvatessa muodostui musta hahmo mustaa taustaa vasten, josta seurasi hahmon katoaminen taustaan. Vain kädet jäivät näkyviin, ja siitä loppujen lopuksi kuvan vahvuus ja lisäsi Iktomin salaperäisyyttä. Vain tämän teoksen kuvasin uudelleen kokeillakseni toista tyyliä Iktomille kuin musta hahmo. Kiinnitin mallin hiuksien peitteeksi oman tekemäni kaljumaskin nestemäistä lateksia käyttäen, maalasin

pään valkoiseksi, mustasin silmät onton näköisiksi, maalasin rintakehän sekä käsi-
varret punaisella ja toisen käden keltaisella ja toisen punaisella. Mallin ympärille
kiedottiin punainen huopa, johon ommeltiin kiinni hämähäkkejä. Iktomissa käytettiin
samoja värejä kuin ensimmäisessä versiossa, mutta eri tavalla tuoden molemmat
hahmot esille yhtä vahvasti sekä dramaattisesti. (Kuva 15)

Kuva 15: Minna Heikkilä, Iktomi ja Tokahe, 2023, toinen versio

Valinta näiden kahden eri tavalla toteutettujen kuvien välillä oli vaikea: joko kuva
13 ja 14 tai kuva 15. Molemmissa oli hyvät puolensa ja henkilökohtaisesti pidin
enemmän kuva 15 esitystavasta ja mallien yhteydestä, mutta päädyin lopulta otta-
maan näyttelyyn kuva 13 ja 14, koska niistä rakentui muiden valittujen kuvien
kanssa mielenkiintoisemman näköinen kokonaisuus.

3.2.4 Xmucane

Xmucane on kuvattu vanhaksi rouvaksi, joka jauhosi maissista jauhoa ja muotoili siitä onnistuneen ihmisen. Keltainen hunttu sekä keltaiset helmet kuvastavat maissia, joka on mayojen tärkein ravinnonlähde. Valkoinen savu kulhon yläpuolella on vauvan talkkia. Käytin sitä kuvastamaan pölyyväää valkoista maissijauhoa.

Tumma kimalteleva kangas kiedottuna mallin ympärille kuvastaa tähtitaivasta. Mayat olivat erittäin kiinnostuneita astronomiasta ja tekivätkin ensimmäisiä kalentereita, joiden avulla he saivat selville vuodenaikojen vaihtelut.

Mayat eivät omistaneet kultasuonta niin kuin heidän naapurinsa Mexicon atsteekit, joten heidän arvokkain materiaalinsa oli jade. He käyttivät jadekiviä pyhissä esineissä, kuten kuolinmaskeissa, joten tämän vuoksi maalasin malliin jaden värisiä alueita korostaen näin Xmucanen pyhyttä ihmisen luojana. Apina ja rikkinäinen ihmishahmo patsas kuvastavat epäonnistuneita ihmisenluonti yrityksiä (Kuva 16).

Kuva 16: Minna Heikkilä, Xmucane, 2023, mustesuihkuvedos dilite-levylle, 100 cm x 72 cm

3.3 Tulostaminen ja pohjustaminen

Kaikki viisi valokuvaa tulostettiin Baryta-nimiselle laadukkaalle tulostuspaperille. Paperi on kiiltäväpintainen, joka sopii hyvin näin mustiin kuviin, joista löytyy tummia yksityiskohtia. Kuvat tulostettiin LAB-ammattikorkeakoulun mustesuihkutulostimella. Ennen tulostamista tulostamisesta vastaava pajamestari teki viimeisen tarkastuksen jokaiselle kuvalle photoshopin kautta, jotta kuvista tulee varmasti laadukkaita ja hyvälaatuisia. Pajamestarilla on monen vuoden kokemus tulostamisesta erilaatuisille papereille, joten hänen kokeneet silmänsä huomasivat yksityiskohtia, joita itse en ollut huomannut.

Tulostuksen ja leikkauksen jälkeen valokuvat pohjustettiin dilite-levylle. Dilite-levy on alumiinikomposittilevy, jonka sisus on mustaa polyeteenia ja pinnat alumiinilevyä. Levyn pinnalla on liimakerros, jonka päälle kuvat liimataan varovaisin ja tasaisin liikkein, jotta levyn ja kuvan väliin ei synny ilmakuplia ja jotta kuva liimautuu mahdollisimman suorana levyyn kiinni. Kun kuva on saatu kokonaan kiinnitettyä levyyn, liimataan levyn takapuolelle kiskot kuvan ylä- että alaosaan.

Kuvia tulostaessa, leikatessa sekä pohjustaessa on käytettävä koko ajan silkkipaperia sekä puuvillahanskoja. Lisäksi työpöytää pyyhittää usein pölyjen varalta, jotta ne eivät tartu kuvan pintaan. Tulostettuihin valokuvuihin tulee helposti naarmuja tai sormenjälkiä, joten niitä pitää kohdella kirjaimellisesti silkkihansikkain.

3.3.1 Ongelmia tulostuksessa ja pohjustuksessa

Kuvat tulostettiin Hahnemuhlen Baryta paperille, joka on kiiltävä pintaista paperia. Kiiltävä pintainen paperi sopii hyvin valokuvalle, jossa on mustalla pohjalla paljon yksityiskohtia. Koululta löytyi tätä paperia ja sen määrän katsottiin riittävän viiteen valokuvateokseeni. Paperia oli rullassa kuitenkin niukasti, jonka vuoksi tulostetut kuvat menivät erittäin rullalle, eivätkä meinanneet suoristua, vaikka olivat kaksi päivää painojen alla.

Baryta on paksua, lähes pahvimaista paperia, jonka vuoksi sitä on vaikea suoristaa ja näin ollen myös pohjustaa dilite-levyn liimapohjalle. Jouduin antamaan pajamestarille ohjat, koska hänellä on enemmän kokemusta pohjustamisesta ja paperia oli enään niukasti jäljellä, joten virheisiin ei ollut ollenkaan varaa. Siltikin ensimmäiseen kuvaan tuli niin suuret naarmut pohjustuksen aikana, että se jouduttiin tulostamaan uudestaan, jolloin paperin käsittely tuli koko ajan entistä hankalammaksi.

Jopa tulostin ei meinannut saada paperia enään tulemaan ulos. Lopulta kaikki kuvat saatiin onnellisesti tulostettua ja ne jäivät painojen alle kiinnittymään, odottamaan ripustuskiskojen liimausta.

3.3.2 Ripustuspäivien koitokset

Pääsin liimaamaan ripustuskiskot vasta päivää ennen töiden viemistä näyttelypaikalle. Niiden liimaaminen oli itselleni jo tuttua puuhaa edellisestä näyttelystä, joten niiden kiinnittäminen ei ollut ongelma tai niin minä ajattelin.

Maanantai aamuna tulin varhain koululle pakkaamaan teoksiani, kunnes samalla huomasin joidenkin ripustuskiskojen irtoilevan pakkaamisen aikana. Liimasin kiskot uudestaan näyttelypaikalla ja jätin ne kuivumaan, mutta seuraavana päivänäkin ne irtoilivat. Samalla huomasimme myös valokuvapaperin kupruilevan dilitelevyn reunoilta, joissakin vain hieman ja joissakin todella näkyvästi. Ripustuskiskojen mysteeriiin saatiin vastaus tehokkaammasta liimasta, joka liimaa jopa kiven ja kuparin yhteen.

Mutta kuvat kupruilivat, vaikka niitä kuin yritti silittää kiinni. Kukaan ei osaa sanoa mistä tämä johtuu eikä niitä voitu enää millään pelastaa.

Kuva 17: Xmucane Imatran taidemuseossa esillä, pahiten kupristunut teos

4 Yhteenveto ja pohdinta

Tutustuessani näihin kulttuureihin syvemmin, huomasin niissä enimmäkseen samankaltaisuuksia kuin eroavaisuuksia. Esimerkiksi molemmissa Pohjois-Amerikan heimoissa (Hopit ja Lakotat) hämähäkki on ollut isossa roolissa ihmisen syntyyn. Molemmat Hämähäkinainen ja Iktomi oli kuvailtu hämähäkkimäisiksi jumalhahmoiksi. Niillä oli kuitenkin täysin poikkeavat tarinat, miten ensimmäinen ihminen tuotiin maan päälle. Lakotojen mukaan Iktomi huijasi ihmiset maan päälle, kun taas Hämähäkinainen muovasi ihmisen maasta. Tämä taas muistuttaa hyvin paljon eteläamerikkalaisten Inkojen sekä Väli-Amerikan Mayojen luomistarinaa. Nämä kaikki muovasivat ihmisen käyttäen vain eri materiaaleja.

Myös sukupuoli vaihtelee jokaisen heimojen tarinassa. Maya-intiaanien Xmucane sekä Hopi-intiaanien Hämähäkinainen on molemmat kuvailtu vanhan rouvana, kun taas Lakotojen Iktomi ja Tokahe on kuvailtu tarinoissa miehenä. Myös Viracochaa on kuvailtu vanhana miehenä, mutta myös joidenkin tarinoiden mukaan sukupuolettomana jumalana.

Mielestäni valokuvat ovat todella onnistuneet ja kuvastavat sitä mitä aion jatkossakin tehdä valmistuttuani. Valokuvataide bodypaintingin ja lavastetaiteen keinoin kuvastaa minua eniten taiteilijana, vaikka olen kiinnostunut myös maalaamisesta, taidegrafiikasta sekä kaiveramisesta erilaisille materiaaleille. Samoin historian eri vaiheiden esille tuominen nykytaiteen keinoin on aiheena itseäni eniten ja haluan sitäkin jatkaa, samalla myös lisäten omaa maailman katsomustani sekä tutustumalla muiden maiden kulttuureihin ja tuomalla niitä muidenkin tietoisuuteen. Jatkossa voisin myös tuoda tekemiäni rekvisiittoja esille myös näyttely kokonaisuuteen. Jos aika ei olisi loppunut kesken olisin halunnut tuoda jo tähänkin näyttelyyn esille esimerkiksi Hämähäkinaisen selkäkoristeen, jonka koko komeus ei näy valokuvateoksessa tai Viracochan naamarin, joka hajosi saman tien kuvausten jälkeen.

Suurin harmistukseni on kuitenkin näkyvät kuprut teoksissa. Ne ilmestyivät vasta näyttelypaikassa, jolloin oli jo liian myöhäistä tehdä mitään eikä kukaan tiedä syytä niiden ilmestymiseen, koska kuulemma näin ei ole ennen käynyt. Jos olisin samantien tajunnut, olisin voinut yrittää sopia pajamestarin sekä museon pitäjien kanssa, että kuvat oltaisiin tulostettu jollekin muulle paperille ja ripustettu eri tavalla, jotta teokset olisivat näyttäneet edes vähän siistimmiltä. Nyt hävettää näyttää teoksia, jotka näyttävät hutiloiden tehdyiltä sekä epäammattimaisilta kun muilla taas teokset on hienosti ripustettu sekä kehystetty.

Joka tapauksessa aion joskus jatkaa tätä projektiani joko tuomalla lisää ihmisen synty tarinoita esille tai tuomalla esiin näiden kansojen muita tarinoita, kuten mihin menemme, kun kuolemme, kuinka maailma luotiin tai täysin muita kansan taruja.

Kuva 18: Valokuvateos Ihmisen synty, Imatran taidemuseolla

Kuva 18: Valokuvateos Ihmisen synty, Imatran taidemuseolla

Lähteet

- Andersson, R.H. 2009. Lakotat, kotkan ja biisonin kansa. Helsinki, Hakapaino Oy
- Applause Entertainment. 2022. the art of bodypainting. Viitattu 20.02.2023. Saatavissa <https://applause.com.au/the-art-of-body-painting/>
- Inkayni Peru Tours. Great Mural of Cusco considered the biggest mural of South America. Viitattu 27.12.2022. Saatavissa <https://www.inkayniperutours.com/blog/great-mural-of-cusco-considered-the-biggest-mural-of-south-america>
- Innes, H. 1972, Conquistadorit, Tapiola: Oy Weilin + Göös AB
- Latin American cultural center. 2023. Abuelita Xmucane. Viitattu 28.12.2022. Saatavissa <https://mayaspirituality.lasaweb.org/en/gallery/abuelita-xmucane/>
- Laughton, T. 2006. Mayat, muinainen kulttuuri. Singapore: Gummerus Kustannus Oy
- Machu Picchu Travel. Meet the great mural of the history of Cusco. Viitattu 29.12.2022. Saatavissa <https://www.machupicchutraelagency.com/meet-the-great-mural-of-the-history-of-cusco>
- Niemi V. 2018. Keitä olivat ensimmäiset amerikkalaiset? ”Kiehtova” keihäslöydös 15 500 vuoden takaa muuttaa käsitystä Amerikan asuttamisesta. Viitattu 26.03.2023. Saatavissa <https://tekniikanmaailma.fi/keita-olivat-ensimmaiset-amerikkalaiset-kiehtova-keihasleydos-15-500-vuoden-takaa-muuttaa-kasitysta-amerikan-asuttamisesta/>
- Notes from the Frontier. 2019. Native bodypainting. Viitattu 20.02.2023. Saatavissa <https://www.notesfromthefrontier.com/post/native-body-painting>
- Partnership with Native Americans. 2022. Arizona: Hopi. Viitattu 28.12.2022. Saatavissa http://www.nativepartnership.org/site/PageServer?pagename=PWNA_Native_Reservations_Hopi
- Railsback. 2000. The Four Creations. Viitattu 15.10.2022. Saatavissa <http://railsback.org/CS/CSFourCreations.html>
- Raine L. 2015. Spider woman. Viitattu 15.10.2022. Saatavissa <https://www.lauren-raine.com/spider-woman.html>
- Rintala, A. 2006. Väinämöisen synty. Viitattu 11.10.2022. Saatavissa <http://kalevala-mitta.blogspot.com/2008/11/vinmisen-synty.html>
- Siikala, A. L. 2008. Kalevalan synty. Viitattu 10.10.2022. Saatavissa <https://kaku.kalevala-seura.fi/kalevalan-synty/>

The Helen Moran collection. Paula Nicho Cumez biography. Viitattu 27.12.2022. Saatavissa <https://www.mayawomeninart.org/paula-nicho-cumez-biography>

Thpanorama. Dios Viracochan alkuperä, legendat ja palvonta. Viitattu 15.10.2022. Saatavissa <https://fi.thpanorama.com/articles/historia/dios-viracocha-origen-leyendas-y-culto.html>

Tikanojantaidekoti. 2021. Aatamin luominen on yksi maailman tunnetuimpia taideteoksia. Viitattu 10.10.2022. Saatavissa <https://tikanojantaidekoti.fi/b/aatamin-luominen-on-yksi-maailman-tunnetuimpia-taideteoksia/>

Trank. L. 2020. Viracocha the great creator god of the incas. Viitattu 15.10.2022. Saatavissa <https://www.gaia.com/article/viracocha-the-great-creator-god-of-the-incas>

Turning Point Gallery. Susan Seddon Boulet bio. Viitattu 20.12.2022. Saatavissa <http://www.turningpointgallery.com/bio.asp>

Wicasa. I. 2022. Artmajeur. Viitattu 20.12.2022. Saatavissa <https://www.artmajeur.com/ikce-wicasa?view=grid&page=2>